

Weichbild magdeburski w układzie śląsko-małopolskim.**Tekst uwzględniający wersje sandomierską i krakowską**

Rękopis Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach, sygn. RK 45/28, k. 103–103v

Odczyt: Maciej Mikuła

Artykuł 61

[61] Mulier^a pro armis bellicis dare debet gladium mariti et suum runcinum vel dextrarium meliorem sellatum et meliora arma, que habuerit pro corpore unius viri, cum decessit in sua potencia, deinde debet dare pulvinar bellicale, hoc est lectum et duos cussinos, et duo linthamina, et unum mensale, et duas pelves, et unum manutergium. Hec sunt universalia bellica arma. Sed tamen diversa componunt aliqui homines, que tamen ad ea non pertinent, sed quidquid ex hiis nominatis mulier non habuerit, ad hoc, ut det, compelli non potest, si iuramento probaverit pro qualibet re per se. Sed ubi patenter ostenditur, ubi vir nec mulier per iuramentum evadere potest. Ubi duo vel tres ad vii bellica arma nati fuerint, senior recipit gladium pro se et cetera dividunt inter se equaliter. Et ubi pupilli annos pubertatis non dum attingerint, eorum senior recipit arma bellica solus, et in eis erit tutor quousque ad annos discrecionis pervenerint, extunc ipsis reddere tenetur et insuper ipsorum omnia bona, nisi [k. 103v] eis rationem fecerit, quo ea ad eorum usus converterit, aut per spolium aut per apparens infortunium, absque voluntate ammiserit. Ipse eciam est vidue tutor, quousque maritum duxerit, qui paris condicionis fuerit. Postea arma bellica mulier vite provisionem recipere potest et alia omnia, que ad suppellectilia pertinent, hoc est omnes oves et auce, ciste cum elevatis tecturis, omnia strata pulmentaria, cussini, linthamina mensalia, pelves, manutergia, lucibula, candelabra, semen linium, et omnia muliebria crinalia, psalteria et omnes libri, in quibus mulieres legere consueverunt, qui ad Dei servitium pertinent, sedilia et scrinia, capeta, vela dorsalia, tectoria, balneamina et omnia pepla, et alia ornamenta capitis muliebria, que ad suppellectilia pertinent, singulariter nominando ea, videlicet seticule, pectenues, forpices, specula. Sed tela non incisa, nec argentum, nec aurum non textum non pertinet ad mulieres. Sed quidquid extra prenominatum in rebus inventum fuerit, circa vitam viri, qui mortuus sit, reddimet, si vult, ad quem pertinet de iure. <Sacerdos habet partem de iure b> Sacerdos dividet cum fratre, sed non qui^c monachus sit. Si puer annos pubertatis non perveniens religionem intraverit, potest bene exire intra annos, si vult, ut ius servet feodale et terrestre. Si autem vir, qui dum annos pubertatis implevit, intraverit religionem, hic se a iure terrestri ac feodali alienavit, et sua feoda nominata, quia scutum bellicum resignavit. Si hoc possit protestari per hos, [/] cum quibus similem vitam visus est successisse [^d].

^a ozdobny inicjał M wysokości dwóch wersów, in rubrum; ^b na marginesie ręką komentatora; ^c nadpisane; ^d bliżej nieokreślony znak, niewykluczone etc.

[hasła: hergewet, gerada, kobieta, miecz, koń, mąż, przysięga, pełnoletność, lata sprawne, pupil, dobra, opiekun, wdowa, równy stanem, klejnot, srebro, złoto, zobowiązanie, kapłan, mnich, transakcja, lenno]